

JMW als gids voor verdwaalde NIHS-ers

In het NIW van 23 januari j.l. stond een artikel als extra opinie: 'Zijn JMW-bestuurders compleet de weg kwijt?', getekend door een aantal leden van fracties van de Joodse Gemeente, de NIHS. Het opiniestuk is niet alleen opvallend door de merkwaardige inhoud, maar vooral door het feit dat het stuk als eerste ondertekend is door de Voorzitter van de Joodse Gemeente Amsterdam (NIHS) en door een ander lid van het Bestuur. Dat roept de vraag op of hier sprake is van een officieel NIHS-standpunt. Dat zou overigens zeer merkwaardig zijn. Binnen een open organisatie als JMW zijn er verschillende kanalen, via contactpersonen in de Raad van Toezicht en via het lidmaatschap van de Gemeenschapsraad van JMW, waarbinnen het beleid van JMW aan de orde kan worden gesteld. Het grof geschut waarmee de fractieleden, gespeend van enige nuance en kennis van zaken hun 'extra opinie' geven is grievend en doet bepaald geen goed aan het imago van de Joodse gemeente Amsterdam. De toon van het artikel is vertegenwoordigers van de NIHS onwaardig. Het schrijven van zo'n artikel zonder de juiste feiten te kennen of te memoreren, of er op zijn minst naar te vragen, past een voorzitter van het DB van de nihs zeker niet.

Laten wij op enkele beweringen ingaan. In de zogenoemde 'wezenkwestie' heeft JMW de meest zorgvuldige weg gekozen om de claims die oorlogswezen meenden te hebben op haar organisatie te laten beoordelen. Uit een grondig extern wetenschappelijk onderzoek, begeleid door een onafhankelijke commissie van gereputeerde mensen, is komen vast te staan dat de naoorlogse bestuurders niets te verwijten valt, dat geen geld van oorlogswezen is vreemd en dat claims van oorlogswezen hetzij grond missen, hetzij niet aannemelijk zijn. Het is waar dat grondig onderzoek in deze pijnlijke zaak naar de waarheid een zeer aanzienlijk bedrag heeft gekost die wij liever op een andere manier hadden besteed.

Een tweede zaak is de zogenaamde rijkdom van JMW en het vele geld dat zou worden uitgegeven. Wat een lariekoek dat JMW geheimzinnig heeft gedaan over het feit dat er eigen fondsen zijn die de hulpverlening door JMW mogelijk maken! Zeker bij het NIK en de NIHS is de omvang van het JMW-vermogen al jaren bekend.

JMW wordt als hulpverleningsorganisatie door de overheid ondersteund, maar die steun strekt zich niet uit tot vele specifieke Joodse voorzieningen die JMW voor de Joodse gemeenschap uitvoert. Te denken valt aan Pesachverblijf in Lunteren, de kosjere maaltijdvoorziening Nesjomelet, het bij elkaar brengen van

mensen met een Joodse achtergrond (m.n. in de mediene) en identiteitsversterking. De kosten die aan deze werkzaamheden zijn verbonden, worden door deze fondsen voor hun rekening genomen. Verstandig beheer van deze historische fondsen heeft de financiering van tal van activiteiten mogelijk gemaakt die niet van overheidswege worden betaald.

JMW ontvangt (naast subsidie van de overheid) bijdragen van Cefina, de Claims Conference en Maror. Ook deze belangrijke subsidies ondersteunen het werk van JMW en maken (nieuwe) activiteiten mogelijk. Dit zijn organisaties die daartoe in het leven zijn geroepen. Ook krijgt JMW een financiële bijdrage van de NISA, een dochter van de NIHS. De NISA stelt JMW gelden ter beschikking voor cliënten die problemen hebben om financieel rond te komen. De NISA betaalt de kosten voor de leden van de NIHS. Daarnaast betaalt de NISA ook een bijdrage aan het ouderenwerk van Beth Simcha. Van deze ouderen is een zeer groot deel lid van de NIHS. Wellicht is het voor de bestuurders en fractieleden goed te weten dat JMW ook bijdraagt aan ouders van de Joodse scholen die niet kunnen voorzien in de ouderbijdrage. Wij mogen toch aannemen dat deze bestuurders en fractieleden van de NIHS tegen deze activiteiten geen bezwaar hebben!

En dan War Child. JMW heeft besloten dat bij zijn 60-jarig jubileum donaties konden worden gedaan ten behoeve van War Child. Het werk van JMW is gebaseerd op de tsedaka-gedachte, het geven van hulp en ondersteuning aan Joden die problemen hebben. Er is echter nog een andere goede Joodse waarde die JMW in zijn jubileumjaar wil benadrukken: het streven naar een 'tikkoen olam', een betere en rechtvaardige wereld. Vanuit die gedachte voelt JMW zich ook verantwoordelijk voor het lot van kinderen die buiten zijn directe zorg vallen. De wereld strekt zich verder uit dan alleen de Joodse gemeenschap en de Joodse wereld!

De schrijvers van de 'extra opinie' beweren dat gelden van War Child direct ten bate van de terreurinfrastructuur tegen Israël zijn gebruikt. Een dergelijke uitspraak is ronduit ongehoord daar het minste wat men mag verwachten, een vorm van bewijs is jegens een organisatie die sinds jaar en dag ook in Israël werkzaam is.

JMW heeft bewust gekozen voor een organisatie als War Child. Deze doet wat de Nederlandse samenleving na de shoah had moeten doen voor de uit de kampen en onderduik komende Joden: onmiddellijke hulp bieden aan de getroffen en met name kinderen. JMW koos daarbij voor twee projecten: een project voor

kindsoldaten in Sierra Leone en een project voor Israëlische en Palestijnse kinderen dat erop gericht is om, door middel van het organiseren van onderlinge contacten, de negatieve spiraal van wederzijdse beeldvorming te doorbreken.

Ten slotte: de schrijvers zijn van mening dat JMW met haar handelen afstand heeft gecreëerd met de rest van de gemeenschap. Zij claimen de mening van 'de Joodse gemeenschap' te representeren. Dat is werkelijk nogal pretentieuus en getuigt van wel heel weinig realiteitszin. De schrijvers vertegenwoordigen slechts een zeer klein gedeelte van de Joodse gemeenschap. Niet meer dan 18 procent van de Joodse gemeenschap is lid van een Joodse gemeente, terwijl ook binnen de Joodse gemeente (en zeker de NIHS) het adagium geldt 'twee Joden, drie meningen'.

JMW heeft jaarlijks diepgaande contacten met ruim 2000 cliënten en zo'n 3500 deelnemers aan activiteiten. Het kwartaalblad van JMW, *De Benjamin*, wordt verzonden aan ca. 8300 adressen en heeft zo'n 15.000 lezers. JMW is een organisatie met veruit het breedste bereik binnen de Joodse gemeenschap, maar ook JMW kan niet pretenderen de mening van 'de Joodse gemeenschap' te kennen. Gelukkig vormen de Gemeenschapsraad en Cliëntenraad van JMW een garantie dat de organisatie bij de les van de dagelijkse werkelijkheid blijft.

De geuite beschuldigingen en verwijten tonen tenminste aan dat deze ondertekenaars van wat wij als een schotschrift zien, geen poging hebben gedaan de feiten tenminste te onderzoeken. Het steekt ons ook dat deze verantwoordelijke bestuursleden en leden van fracties van de NIHS de bestaande kanalen van overleg – zoals die zijn afgesproken – (bewust) hebben genegeerd.

Hoe moeten we al met al de 'extra opinie' van de leden van de fracties van de Raad van de Joodse gemeente Amsterdam nu zien? Eerlijk gezegd kunnen zelfs de directie en de Raad van Toezicht van JMW er geen soep van maken, laat staan 'knoblichsworst'.

Maar ja, het is weer verkiezingstijd binnen de Joodse Gemeente Amsterdam. Dat geeft altijd wat 'gedoe'. Wij wensen alle fractieleden – maar vooral de leden van de Joodse gemeente Amsterdam – dan ook heel veel wijsheid toe!

Hans Vuijsje, Algemeen directeur-bestuurder, Harry J. van den Bergh, Voorzitter Raad van Toezicht

Noot van de redactie: wegens ruimtegebrek door de Tel Aviv-special zijn de brieven een week verschoven. Wel plaatsen wij deze JMW-reactie op de kritiek van een aantal bestuurders (NIW 15)